

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Мандал-Овоо сумын “Хаан мандал” ОНӨААТҮГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: **ӨМА-2024/42/НА-СТА-ОНА**

Цахим хуудас:

www.Umnugovi@audit.mn

Өмнөговь аймаг

Даланзадгад сум

2024 он

Өмнөговь дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ц.Өсөхбаяр

Утас: 70533539 Цахим хаяг: Usukhbayarts@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Т.Хонгорзул

Утас: 70533552 Цахим хаяг: Khongorzult@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: С.Одончимэг

Утас: 70533552 Цахим хаяг: Odonchimegs@audit.gov.mn

Аудит гэрээгээр гүйцэтгэсэн Ирагам аудит ХХК-ийн

гүйцэтгэх захирал: Ц.Ариунжаргал

Утас: 70539911 Цахим хаяг: iragam.audit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Нутгийн удирдлагын ордон 304 тоот, 3 дугаар баг,
Даланзадгад сум, Өмнөговь аймаг, 46083
Утас: (976) 7053 3539, Цахим хуудас: www.audit.mn
Цахим шуудан: umnugovi@audit.gov.mn

2024.03.15 № 254
танай _____-ны № _____-т

МАНДАЛ-ОВОО СУМЫН
"ХААН МАНДАЛ" ОНӨААТҮГ-ЫН
ЗАХИРАЛ Д.НАРАНХҮҮ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Мандал-Овоо сумын "Хаан мандал" ОНӨААТҮГ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад аудит хийлээ.

Мандал-Овоо сумын "Хаан мандал" ОНӨААТҮГ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2,621,301.3 мянган төгрөгийн өртөгтэй уурын зуухны барилга ашиглалтад орсон байна.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллага 582,525.2 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, 622,587.4 мянган төгрөг зарцуулан 40,062.2 мянган төгрөгийн алдагдалтай ажилласан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй бусад асуудал байхгүй болно.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

016020523

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

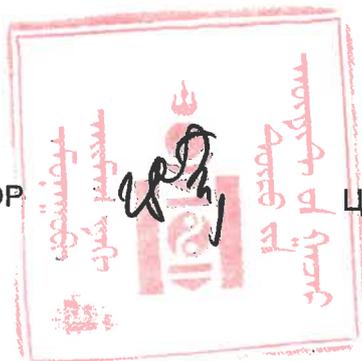
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ӨСӨХБАЯР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

(төгрөгөөр)

Д/Д	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ХӨРӨНГӨ	-	-
2	Эргэлтийн хөрөнгө	-	-
3	Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	5,858,483.06	14,627,320.78
4	Дансны авлага	5,067,110.88	10,805,110.68
5	Бараа материал	65,627,647.69	58,211,508.99
6	Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	20,921,698.10	1,984,076.78
7	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	97,474,939.73	85,628,017.23
8	Эргэлтийн бус хөрөнгө	-	-
9	Үндсэн хөрөнгө барилга	2,341,537,407.84	7,124,179,121.26
10	Биет бус хөрөнгө	25,944,086.67	24,895,876.71
11	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	2,367,481,494.51	7,149,074,997.97
12	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,464,956,434.24	7,234,703,015.20
13	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ	-	-
14	Өр төлбөр	-	-
15	Богино хугацаат өр төлбөр	-	-
16	Цалингийн өглөг	-	52,351.00
17	Татварын өр	6,122,958.79	4,470,286.11
18	Урьдчилж орсон орлого	80.00	225,140.60
19	Бусад богино хугацаат өр төлбөр	3,000.00	-
20	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	6,126,038.79	4,747,777.71
21	Бусад урт хугацаат өглөг	2,004,504,245.84	6,815,691,324.04
22	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	2,004,504,245.84	6,815,691,324.04
23	Өр төлбөрийн нийт дүн	2,010,630,284.63	6,820,439,101.75
24	Эздийн өмч	-	-
25	Өмч: а) төрийн	729,342,582.02	729,342,582.02
26	б) хувийн	4,522,500.00	4,522,500.00
27	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	88,522,946.01	88,522,946.01
28	Эзэмшигчдийн өмчийн бусад хэсэг	23,506,000.00	23,506,000.00
29	Хуримтлагдсан ашиг (алдагдал)	(391,567,878.42)	(431,630,114.58)
30	Эздийн өмчийн дүн	454,326,149.61	414,263,913.45
31	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	2,464,956,434.24	7,234,703,015.20

2.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

(төгрөгөөр)

Д/Д	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	228,342,554.91	365,139,359.19
2	Борлуулалтын өртөг	374,879,007.06	474,730,248.82
3	Нийт ашиг	(146,536,452.15)	(109,590,889.63)
4	Бусад орлого	189,526,384.63	217,385,798.80
5	Борлуулалт, маркетингийн зардал	-	-
6	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	60,058,064.39	143,323,045.54
7	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	(17,068,131.91)	(35,528,136.37)
8	Орлогын татварын зардал	-	-

9	Татвар дараах ашиг (алдагдал)	(17,068,131.91)	(35,528,136.37)
10	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	(58,587,331.62)	(40,062,236.16)
11	Бусад олз (гарз)	(41,519,199.71)	(4,534,099.79)

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(төгрөгөөр)

Д/Д	Үзүүлэлт	Өмч	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
1	2022 оны 12-р сарын 31 -ний үлдэгдэл	757,371,082.02	88,522,946.01	(391,567,878.42)	454,326,149.61
2	Тайлант үеийн цэвэр ашиг /алдагдал /	-	-	(40,062,236.16)	(40,062,236.16)
3	2023 оны 12- р сарын 31-ний үлдэгдэл	757,371,082.02	88,522,946.01	(431,630,114.58)	414,263,913.45

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(төгрөгөөр)

Д/Д	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	-	-
2	Мөнгөн орлогын дүн (+)	257,772,187.81	418,593,047.99
3	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	-	45,781.19
4	Бусад мөнгөн орлого	257,772,187.81	418,547,266.80
5	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	285,104,351.46	409,824,210.27
6	Ажиллагчдад төлсөн	93,126,339.00	117,968,695.00
7	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	29,583,779.68	38,154,622.63
8	Бараа материалын худалдан авахад төлсөн	35,306,466.00	93,994,289.00
9	Ашиглалтын зардалд төлсөн	27,572,216.00	29,706,068.14
10	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	54,718,590.00	82,537,527.00
11	Татварын байгууллагад төлсөн	23,570,146.78	43,330,960.50
12	Бусад мөнгөн зарлага	21,226,814.00	4,132,048.00
13	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(27,332,163.65)	8,768,837.72
14	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(27,332,163.65)	8,768,837.72
15	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	33,190,646.71	5,858,483.06
16	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	5,858,483.06	14,627,320.78

2.5 Эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

(төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	2022 оны гүйцэтгэл	2023 оны			
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
НИЙТ МӨНГӨН ДҮН					
Борлуулалтын орлого	417,868,939.54	438,603,890.00	582,525,157.99	143,921,267.99	132.81%
Дулааны орлого	207,504,695.00	218,580,356.00	282,109,437.00	63,529,081.00	129.06%
Цэвэр,бохир усны орлого	16,496,887.00	18,111,214.54	22,083,938.00	3,972,723.46	121.94%
Халуун усны орлого	2,359,089.91	3,719,090.90	4,988,546.00	1,269,455.10	134.13%

Хог үйлчилгээ	1,266,544.00	3,272,727.27	1,454,544.00	(1,818,183.27)	44.44%
Зочид буудал		636,363.29	909,090.00	272,726.71	142.86%
Бусад орлого	715,339.00	-	53,593,804.19	53,593,804.19	
Үйл ажиллагааны бус орлого	33,202,975.00	35,239,750.00	119,574,550.00	84,334,800.00	339.32%
Хойшлогдсон хөрөнгө оруулалтын орлого	156,323,409.63	159,044,388.00	97,811,248.80	(61,233,139.20)	61.50%
Нийт зардал	476,456,271.16	524,963,002.00	622,587,394.14	97,624,392.14	111.51%
Цалин	111,909,921.00	161,455,202.00	149,080,602.87	(12,374,599.13)	92.34%
НДШ	16,714,142.68	24,141,804.00	17,564,859.08	(6,576,944.92)	72.76%
Нүүрс, тээврийн хөлс	93,749,115.00	119,812,400.00	175,988,646.80	56,176,246.80	146.89%
Элэгдлийн зардал	155,293,674.18	130,244,319.00	129,185,723.75	(1,058,595.25)	99.19%
Шуудан холбооны зардал	1,370,099.00	990,000.00	843,181.00	(146,819.00)	85.17%
Хөдөлмөр хамгааллын зардал	6,209,089.82	8,460,000.00	8,865,677.47	405,677.47	104.80%
Цахилгааны зардал	23,592,285.00	46,018,661.00	26,091,607.10	(19,927,053.90)	56.70%
Томилолтын зардал	784,000.00	800,000.00	522,000.00	(278,000.00)	65.25%
Бичиг хэргийн зардал	422,455.86	1,000,000.00	203,630.51	(796,369.49)	20.36%
Шатахууны зардал	7,665,222.04	5,168,150.00	11,820,017.46	6,651,867.46	228.71%
Хандив, тусламжийн зардал	1,300,000.00	500,000.00	3,011,500.00	2,511,500.00	602.30%
Банкны шимтгэл	79,600.00	120,000.00	85,300.00	(34,700.00)	71.08%
Төлбөр, хураамжийн зардал	4,021,818.50	6,665,000.00	4,051,799.37	(2,613,200.63)	60.79%
Хангамжийн зардал	6,690,545.84	4,800,000.00	33,622,726.78	28,822,726.78	998.24%
Сэлбэгийн зардал		5,350,000.00	1,180,272.18	(4,169,727.82)	22.06%
Бусад зардал	5,135,102.53	9,437,466.00	55,935,749.98	46,498,283.98	47.02%
Хөрөнгө акталж устгасны зардал	41,519,199.71		4,534,099.79		
Орлогын татвар			-	-	
Нийт ашиг, алдагдал	(58,587,331.62)	(86,359,112.00)	(40,062,236.15)	46,296,875.85	
Ажиллагсдын тоо	14	16	14	2	

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 57,431.3 мянган төгрөгийн НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа илэрснээс аудитын явцад 57,431.3 мянган төгрөгийн алдааг залруулсан байна.

Аудитаар нийт 2,017.2 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс, 311.5 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт, 1,705.8 мянган төгрөгийн албан шаардлага тогтоож, “НББ-ийн бодлогын баримт бичиг”-ийг шинэчлэн батлах тухай зөвлөмж өгсөн.

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Санхүүгийн тайланд авлагыг 4.2 мянган төгрөгөөр илүү, өрийг 27.1 мянган төгрөгөөр дутуу тусган тайлагнасан байна.	1	31.3			1	31.3	1	31.3				
Худалдан авах ажиллагаанд оролцон гүйцэтгэгчээр шалгарч гэрээ байгуулан нийлүүлсэн 57,400.0 мянган төгрөгийн бараа болон ажлыг байгууллагын хөрөнгөнд бүртгэсэн байна.	1	57,400.0			1	57,400.0	1	57,400.0				
Дүн	2	57,431.3			2	57,431.3	2	57,431.3				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Шагайн харвааны тэмцээнд 311.5 мянган төгрөгийн шагнал, урамшууллыг олгосон байна.	1	311.5	1	311.5								
Авлагын үлдэгдэл 1,705.8 мянган төгрөгийг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй байна.	1	1,705.8			1	1,705.8						
Цалин хөлсний бүртгэлд мөрдөгдөж байгаа хууль,	1						1					

